

KIND VAN EEN SPERMADONOR

Al sinds de jaren 70 worden in België kinderen geboren die verwekt werden met anoniem donorzaad. Hoewel er meningen genoeg te vinden zijn over het al dan niet een beroep doen op een spermadonor, hoor je die van de kinderen zelf zelden. Goed Gevoel laat hen aan het woord.

'Samen met mijn broer en zus vorm ik een drieling en op ons 25ste verjaardagsfeest nam mijn broer ons even apart. 'Ik moet jullie iets vertellen', zei hij. Het was allesbehalve het ideale moment, maar hij kon niet anders. Via via had hij vernomen dat wij donorkinderen waren. Het voelde alsof ik in een slechte soap zat, waarblij ik het leven dat ik had gekend onder de loep nam, op zoek naar de kruimels waaruit ik de waarheid had kunnen afleiden. Wij hadden altijd al het gevoel dat er iets niet klopte, maar we konden er nooit de vinger op leggen. Een gevoel dat je kan vergelijken met het moment dat je erachter komt dat je lief je een hele tijd bedrogen heeft. Opeens zag ik alle tekenen die ik ervoor anders had geïnterpreteerd. Alles was ook meteen anders, maar toch hetzelfde. Je

kijkt in de spiegel op zoek naar die helft van jezelf die plots onbekend is. Als kind heb je een glanzend loyaliteitsgevoel tegenover je ouders. Zij brengen je groot en scheppen een beeld van hoe het leven eruitziet.

Waarom zou je hun waarheid in twijfel trekken? Het idee dat een zwangerschap met donormateriaal mogelijk was, was me ook totaal onbekend. Ik had het graag veel vroeger van mijn ouders zelf

gehoord. Het gaat over mij, ik heb het recht om dat te weten. Helaas had de specialist hen ten eerste aangeraden om het nooit te zeggen. Maar de relatie die ouders met hun kind aangaan, hoort gebaseerd te zijn op eerlijkheid en openheid. Voor mij was het heel anders geweest, had ik het van jongs af aan eerlijk geweten. Ik snap ook wel dat het voor mijn ouders moeilijk was. Mijn vader vreesde dat we hem gingen uitlachen, alsof wij hem zijn onvruchtbaarheid zouden verwijten. Onvruchtbaarheid treft je, je klemt er niet voor. Toen we het dan uiteindelijk toch vernamen, werd ons tegelijkertijd ook veel duidelijk. De hechte band die we als kinderen met hem na joegen, is er nooit gekomen, omdat hij het te moeilijk had met het feit dat we biologisch niet van hem waren. Toen we beseften dat de moeilijke band vooral hierdoor verklaard kon worden, viel er een last van onze schouders. We wisten eindelijk dat het niet aan ons lag, dat we er zelf niet aan konden doen. Het voelde alsof de navelstreng voor een tweede keer doorgesneden werd. We hadden hem altijd als onze vader beschouwd, maar die liefde was gewoonweg nooit wederzijds geweest. Toen mijn zus een aantal jaren geleden in een

krant haar verhaal vertelde, zag mijn vader dat als een stoot onder de gordel, waarop hij alle banden heeft doorbroken.' 'Zodra ik wist dat ik een donorkind ben, kwamen er allerlei vragen in me op. Ik ben direct op zoek gegaan en ben net zo snel weer gestopt. Er was niets om naar te zoeken. Ik heb een fertilititsarts opgezocht om mijn dossier te kunnen traceren, maar na zeven minuten liet hij koudweg en duidelijk geïrriteerd weten dat ik kon gaan. Een maand later kreeg ik de factuur van de consultatie. Als donorkind vind ik dat ik het recht heb om te weten wie de helft van mijn genetica geleverd heeft. Onlangs is bijvoorbeeld bij me vastgesteld dat ik een erfelijke oogafwijking heb. Een genetische aandoening

die aan mijn moeders kant niet te traceren is en die ik ook aan mijn kinderen kan doorgegeven hebben. Wat als mijn donor nog meer 'foutjes' heeft? Of misschien lopen er halfbroers of -zussen rond die nog niet weten dat ze drager kunnen zijn van deze aandoening? Ondertussen is dit al lang niet meer mijn zoektocht alleen, het is veel groter geworden. Ik lever, samen met anderen, strijd voor een hoger doel en ik ben een kultenbijter, ik geef niet snel op. Mijn moeder vond me als

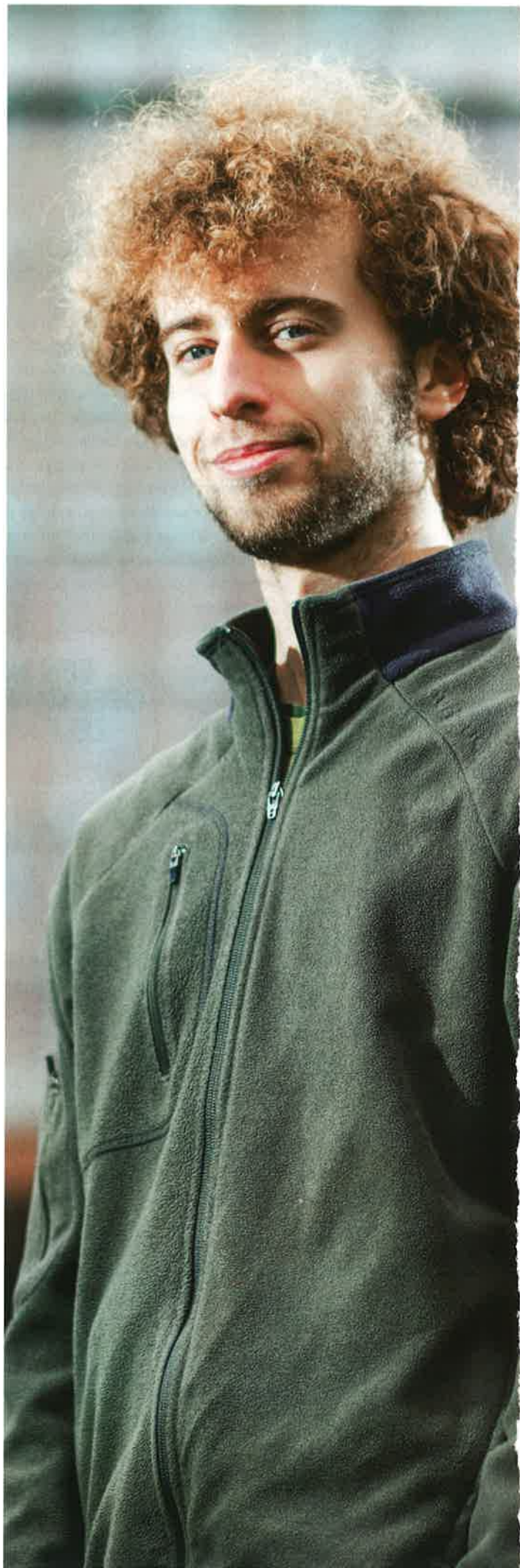
kleine meid al een revolutionair. We hebben recht op onze roots, we worden, met de beste bedoelingen, gefabriceerd in een ziekenhuis, maar je kan ons het recht om te weten van wie we afstammen niet ontzeggen. Ik kan niet verstaan dat kinderen kunstmatig verwerkt worden door een beleid dat het recht van het kind schendt. In heel dit verhaal wordt aan het kind, dat niet vraagt om verwekt te worden en louter een invulling is van een persoonlijk verlangen, geen enkele stem of geen enkel recht gegeven. Als maatschappij moeten wij ook hun rechten beschermen en zelfs garanderen. Met onze vereniging Donorkinderen België (www.donorkinderen.com) streven we ernaar om de anonimiteit af te schaffen en, net zoals in Engeland of Nederland, met donorpaspoorten te werken die bewaard worden bij een onafhankelijke organisatie. En ben je zestien, dan kan je een signaal geven dat je meer informatie wil over je donor, waarop die organisatie de donor in kwestie contacteert. Ik wil dat de donorkinderen die vandaag verwerkt worden binnen twintig jaar niet meer dezelfde strijd moeten voeren. Wij moeten het voor onze toekomstige soortgenoten opnemen. Ik wil daarin een verschil maken.' >>

STEPH (34) IS KIND VAN EEN HETEROKOPPEL, DEEL VAN EEN DRIELING EN ZELF MAMA VAN TWEE

'Wie heeft de helft van mijn genetica geleverd?'

LIEZE (22) IS KIND VAN EEN ALLEENSTAANDE MOEDER

'Ik heb het altijd al geweten, maar vanaf mijn zevende ben ik begonnen te verzwijgen dat ik een donorkind ben. Plots begon ik meer bij de dingen stil te staan en wou ik het niemand meer vertellen. Als iemand me vroeg hoe dat precies zat, antwoordde ik dat ik het er liever niet over had. Tot enkele maanden geleden had ik er nood aan om mijn donor en eventuele halfzussen en -broers te leren kennen, maar nu beschouw ik het als een vreselijk onrecht dat mij aangedaan wordt. Ik vind het een heel vies gevoel en vreemd idee dat er iemand rondloopt van wie ik afstam en die ik absoluut niet ken. Ik ben totaal niet op zoek naar een vaderfiguur, ik wil het liefst alleen van mijn mama afstammen. Ik kan er gewoon niet bij dat ik evenveel gemeen heb met iemand die ik van haar noch pluimen ken als met mijn mama waar ik zo dicht bij sta. En ik ben kwaad dat ik door iemand anders in die positie gezet ben. Als je in een gewoon gezin geboren wordt, sta je daar niet bij stil, maar ik heb alleen mijn moeder met wie ik me keihard vergelijk. De rest van de puzzel, de helft dus, ontbreekt volledig en dat maakt het heel moeilijk om je eigen identiteit te vormen. Mijn hoofd zegt dat het niets uitmaakt, maar mijn gevoel is helemaal anders. Mocht de kans er toch nog in zitten om mijn donor te ontmoeten, iets wat helaas bijna ondenkbaar is, dan zou ik dat absoluut doen. Zonder twijfelen. Het zou ongetwijfeld een shock zijn en hij zou natuurlijk niet als familie aanvoelen, maar ik zou het nooit of te nimmer afwimpelen. Vroeger had ik er meer nood aan om die onbekende man te leren kennen. Nu ben ik vooral heel kwaad dat alleen de ouders met een kinderwens een stem hebben en dat de mening van de donorkinderen er compleet niet toe doet. Ik vind dit echt niet kunnen. Er zijn zo veel wezen die niet geadopteerd worden, waarom creëer je dan nog nieuwe kinderen met maar één ouder? Dat klopt gewoon niet. Soms heb ik het gevoel dat donorkinderen gemaakt worden om hun ouders gelukkig te maken, om een verdriet weg te duwen. Als een product dat je kan bestellen en afhalen. Maar een kind moet toch ontstaan uit de liefde tussen twee ouders? Mijn mama weet hoe ik erover denk en ik kan er met haar over praten, maar dat heeft ook zijn limiet. Ik vermoed dat ze zich schuldig voelt en ik leg de schuld soms ook onbewust bij haar. Ik mag haar niets kwalijk nemen, ze werd nooit echt ingelicht over de mogelijke gevolgen, maar soms doe ik dat wel. Ik ben erg met die donorkwestie bezig, ik heb in de knoop gelegen met mezelf, want er is zo weinig begrip. Sperma of bloed, voor de meeste mensen komt het op precies hetzelfde neer. Het wordt gewoon weggelachen. Of je krijgt als reactie 'Ja maar, ik heb geen goede band met mijn vader', maar dat heeft er niets mee te maken. Je weet wie je vader is en je kent je roots, dat is heel veel waard. Het liefst zou ik hebben dat het hele donorgedoe niet bestaat, maar dat is onmogelijk. In realiteit wil ik heel graag dat er enkel nog bekende donoren zijn en dat die anonimiteit afgeschaft wordt. Daardoor zou er heel wat geheimzinnigheid verdwijnen en kan je het ethisch al meer verantwoorden. Als ik moest kiezen tussen mijn eigen donor leren kennen of de wetgeving veranderen, dan ga ik resoluut voor het tweede. Gedaan met anonieme donors, want wie heeft in godsnaam het recht om in mijn plaats te bepalen of ik mijn verwekker wel of niet mag kennen?'

TIM (22) IS ENIG KIND UIT EEN LESBISCH GEZIN

'Ik heb altijd geweten dat ik een donorkind ben en daar heb ik nooit problemen mee gehad. Noch met het feit dat ik de zoon ben van een lesbisch stel. Als kind heb ik me weleens afgevraagd wie mijn papa zou zijn, een rockster of een acteur met superkrachten, maar daar hield het op. Ik heb twee fijne ouders en ik heb niet het gevoel dat ik iets gemist heb. Ook geen vaderfiguur. Misschien weet ik niet wat ik mis, maar voor mij was het plaatje altijd compleet. Ik heb twee ouders die me graag zien en die me goed opgevoed hebben, en dat is voldoende. Misschien ga ik er zo makkelijk mee om omdat het van in het begin duidelijk was. Bij heterokoppels is het donorgegeven soms een heikel punt dat verzwegen wordt. Vroeger werd die paren aangeraden om het donorverhaal te verzwijgen en dat was geen goede beslissing. Ik weet niet of dit ondertussen al overal veranderd is, maar hier moet zeker aandacht aan besteed worden. Ik kan me voorstellen dat het heel raar moet voelen om er pas jaren later, soms als je al volwassen bent, achter te komen dat je papa niet echt je papa is. Alsof je een beetje verraden wordt. Net omdat ik het altijd al wist, heb ik het waarschijnlijk ook makkelijker aanvaard. Sterker nog, ik heb zelf geprobeerd om donor te worden. Ik wou iets teruggeven. Maar ik werd afgekeurd. Het bewijst hoe streng er gecontroleerd wordt. En als er dan toch eens iets fout loopt, dan kan je dat eigenlijk niemand kwalijk nemen. Iemand die zwanger wordt van een onenightstand weet veel minder over die man en zijn eventuele erfelijke ziektes dan wie voor donorzaad kiest. Ik vind dat een man die sperma doneert iemand helpt. Net zoals een bloeddonor dat doet. En dat moet anoniem kunnen gebeuren. Toen ik donor wou worden, hebben ook twee vrienden van me de stap gezet. Ze werden allebei afgekeurd, slechts een op de drie is goed genoeg, maar ze wilden eerst ook wel zeker weten dat het echt anoniem kon en zou blijven. Ze hadden

die geruststelling nodig, anders hadden ze de sprong niet gewaagd. Geen van beiden had zin om binnen vijf jaar plots een dossier te moeten invullen of een kind aan zijn deur te hebben. En dat is begrijpelijk. Was ik goedgekeurd, dan zou ik over twintig jaar ook niet plots een nazaat op de stoep willen. Door die anonimiteit af te schaffen schrik je dus heel veel donoren af, terwijl we nu al met een tekort zitten. Volgens mij hebben veel donorkinderen eigenlijk geen enkel probleem met die anonimiteit, maar die hoor je niet. Er zijn er tien die roepen en de overgrote meerderheid is in stilte gelukkig. Zoals ik. Doordat er iemand sperma gedoneerd heeft, ben ik geboren en opgegroeid bij twee fantastische ouders. Ik kan echt over niets klagen. Mijn ouders zijn allebei kok, ik student instrumentenbouwkunde, dus heb ik veel in me dat mijn ouders helemaal niet hebben. Maar ze hebben me altijd gestimuleerd. Het bewijst dat je opvoeding belangrijker is dan je genen. Ik vind het veel interessanter om na te gaan wie ik zelf ben, dan om uit te pluizen waar ik vandaan kom. Je kan jezelf niet verklaren door gewoon naar je ouders te kijken. Veel kinderen hebben een ander karakter en andere interesses dan hun ouders, en daar is niets mis mee. Ik heb geen idee waar mijn biologische vader sterk in is, maar door zelf goed te zoeken vind je ook je weg. Ik begrijp dat dit voor andere donorkinderen compleet anders ligt en ze hebben natuurlijk het recht om dat aan te kaarten, maar volgens mij is de anonimiteit van de donor niet het probleem. Donorkinderen die een minder goede band hebben thuis, focussen misschien te veel op dat donorverhaal. Natuurlijk kunnen er zaken beter. We moeten leren uit wat er fout gelopen is. We kunnen wensouders bijvoorbeeld aanleren hoe ze dat moeilijke verhaal het best aan hun kinderen vertellen, hoe ze erover kunnen communiceren en hoe ze die situatie moeten aanpakken. Niet alleen op peuterleeftijd, maar ook als er gepubereerd wordt. Doodzwijgen is niet de goede optie. En ook de mannen in kwestie moeten beter begeleid worden. De problemen die er zijn, kunnen volgens mij grotendeels opgelost worden door een helpende hand uit te steken naar de ouders en het systeem zo zachtjes aan te verbeteren.'

'Dankzij die spermadonor kreeg ik twee fantastische ouders'

Wil jij ook door de fantastische Lien Degol getransformeerd worden? Schrijf je in voor een van onze volgende make-overs. Je vindt alle inschrijfinformatie via www.goedgevoel.be/make-over.

LIEN DEGOL TRANSFORMEERT 4 LEZERESSEN!

Dit ben ik! *

* MAAR NOG MOOIER

Lien Degol geeft elke maand vier lezeressen een welverdiende make-over. Stylingtips, do's & don'ts, combinatietrucs, Lien Degol leert hen alle knepen van haar vak en inspireert tegelijk ook jou om het beste in jezelf naar boven te halen. Deze winterse maand verklapt de no-nonsensestyliste hoe je ijsjinten draagt.

• STYLING **LIEN DEGOL** • KAPSELS **DE CLIÉNT** - WWW.DECLIENT.BE • VISAGIE **SARRA FERIANI**
• FOTO'S **LIES WILLAERT** • TEKST **ANN WILLEMS** • VERKOOPINFO P. 152